

## **12. Beretning 2009 om magtanvendelse (2010-77073)**

Beretning 2009 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne.

### **INDSTILLING OG Beslutning**

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen indstiller,

1. at Sundheds- og Omsorgsudvalget tager beretning 2009 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne til efterretning.

### **Problemstilling**

I henhold til servicelovens bestemmelser skal Sundheds- og Omsorgsforvaltningen følge udviklingen i anvendelse af magt og andre indgreb i selvbestemmelsesretten overfor voksne. Der skal årligt forelægges en beretning herom til Sundheds- og Omsorgsudvalget. Sundheds- og Omsorgsudvalget har besluttet, at beretning herom skal forelægges udvalget hvert år i 2. kvartal.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har i 2009 registreret og behandlet 161 indberetninger og ansøgninger om magtanvendelse og andre indgreb i voksnes selvbestemmelsesret efter servicelovens bestemmelser. Der har i 2009 været et mindre fald i indberetninger og ansøgninger på i alt 28 sager i forhold til 2008.

Det skal yderligere oplyses, at Folketinget den 15. april 2010 vedtog ændringer i servicelovens bestemmelser om magtanvendelse over for voksne, herunder en ændring i mulighederne for at lade alarm- og pejlesystemer indgå i varetagelsen af omsorgen for demente.

### **Løsning**

Beretning for 2009, som er vedlagt som bilag 1, indeholder en gennemgang af servicelovens regler om anvendelse af magt og andre indgreb i voksnes selvbestemmelsesret, herunder en nærmere beskrivelse af de typer af indgreb, der er indberettet og ansøgt om i forvaltningens regi i 2009. I beretningen redegøres der endvidere for de tiltag, der gøres for, at servicelovens bestemmelser efterleves, og beretningen indeholder ligeledes en beskrivelse af udviklingen i antallet af registrerede indberetninger og ansøgninger om magtanvendelse overfor voksne i perioden 2001-2009. Den 1. juli 2010 træder en ændring af servicelovens magtanvendelsesregler over for voksne i kraft, og beretningen indeholder en kort passus om disse mindre ændringer af loven, jf. bilag 1 side 9.

Målgruppen for servicelovens bestemmelser om magtanvendelse overfor voksne er borgere, der har en betydelig og varig psykisk funktionsnedsættelse og derfor er ude af stand til at tage forsvarligt vare på sig selv. Det er i overvejende grad svært demente borgere. Plejen af og omsorgen for svært demente borgere er kompleks og indebærer, at plejepersonalet og visitatorer kan være nødsaget til at anvende indgreb i den demente borgers selvbestemmelsesret for at kunne yde den nødvendige og sufficente pleje af og omsorg i overensstemmelse med servicelovens omsorgspligt.

I tidligere beretninger har forvaltningen bemærket, at de sidste års intensiverede indsats med pædagogisk støtte, supervision og vejledning af plejepersonalet har medvirket til at undgå eller forhindre situationer, hvor servicelovens bestemmelser om magtanvendelse kunne blive nødvendige at bringe i anvendelse.

Forvaltningen har ligeledes påpeget, at der også i de kommende år fortsat vil være et kontinuerligt behov for understøttelse og undervisning af plejepersonalet og visitatorer i de administrative regler om indberetningspligt samt krav til ansøgning forud for magtanvendelse m.m.

Forvaltningen oplever, at det øgede fokus på området har medført et betydeligt kvalitetsløft i forhold til overholdelse af procedurereglerne.

Forvaltningen fortsætter indsatsen for at forebygge magtanvendelse eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten – hvor det er muligt – ligesom der løbende iværksættes tiltag for at sikre, at ledelse, plejepersonale og visitatorer har det nødvendige kendskab til servicelovens retssikkerhedsmæssige procedureregler mv. for ansøgninger om og indberetninger af indgreb i selvbestemmelsesretten.

### *Høring*

Beretning 2009 om magtanvendelse og andre indgreb i voksnes selvbestemmelsesret har været i høring i De Københavnske Ældreråd.

De Københavnske Ældreråd har i deres høringsskrivelse af 6. maj 2010 bemærket følgende:

”Det er positivt, at de sidste års intensiverede indsats med pædagogisk støtte, supervision og vejledning af plejepersonalet har bevirket, at antallet fra 2008 til 2009 er mindsket en smule (28 tilfælde), samt at Sundheds- og Omsorgsforvaltningen agter at fortsætte indsatsen for at forebygge magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten.

Der er konstateret 75 indberetninger i forbindelse med nødværge, som er vurderet som lovlige. Det er ikke acceptabelt, at forvaltningen har set sig nødsaget til at indskærpe, at disse indberetninger skal ske senest 3 døgn efter hændelsen. Dette burde fremgå af klare instrukser til personalet.

Ældrerådene vil nøje følge udviklingen på magtanvendelsesområdet vedrørende lovændringen i forbindelse med regeringens ”afbureaukratisering”, specielt vedrørende:

- at der bliver mulighed for i ganske få tilfælde at kunne træffe afgørelse om flytning uden personens samtykke, hvis ekstraordinære familiære årsager nødvendiggør dette,
- at kompetencen til at træffe afgørelser om magtanvendelse uden personens samtykke, flyttes fra Det Sociale Nævn til kommunalbestyrelsen.

Ældrerådene forventer at blive orienteret om konsekvenserne af eventuelle lovændringer på området.

Ældrerådene har ikke yderligere kommentarer til beretningen”.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen skal bemærke, at præciseringen af tidsfristen på 3 døgn ikke var en følge af konstaterede konkrete fejl med indberetningerne, men som en opfølgning på Borgerrådsgiverens generelle anbefalinger i sin egen driftsundersøgelse af procedurerne ved magtanvendelse i Socialforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.

### **Økonomi**

Sagen har ikke nogen økonomiske konsekvenser.

**Videre proces**

Beretning 2010 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne vil blive forelagt Sundheds – og Omsorgsudvalget i 2. kvartal 2011.

Hanne Baastrup

/Lars Matthiesen

**bilag**

[Bilag 1. Beretning 2009 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten overfor voksne](#)

